

GENEL GEREKÇE

Gümrük Müşavirliği mesleği: 01 Temmuz 1909 tarihinde yürürlüğe giren "Gümrük Komisyoncuları Talimatnamesi" ile mesleğin ilk yasal tanımı yapılmıştır. Günümüzde ise dolaylı temsilci durumundaki gümrük müşavirleri, mesleki faaliyetlerini mülga 1615 sayılı Gümrük Kanunu ile kurulmuş dernek üyesi olarak faaliyetlerini yürütmektedirler. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun Geçici 6'ncı Maddesi gümrük müşavirlerinin mesleki faaliyetlerini çıkarılacak bir kanunla kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu örgütlenmesi içerisinde yürüteceklerini öngörmüştür.

Gümrük Müşavirliği sermayeden ziyade kişisel mesaiye, bilimsel veya mesleki bilgiye veya uzmanlığa dayanan ve ticari nitelikte olmayan işlerin işverene tabii olmaksızın kişisel sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılması olarak tanımlanan, Gelir Vergisi Kanunu 66/1 maddesinde Noterler, Avukatlar, Borsa Ajanları gibi serbest meslek erbabı olduğu belirtilmiştir.

Ülke çapında 3000 Gümrük Müşaviri, 8700 Gümrük Müşavir Yardımcısı, 9650 stajyer personel ve 80.000 kişi diğer personel olmak üzere toplam 100.000 kişi bu sektörde istihdam sağlanmaktadır.

Dış ticaret işlemlerinin %90'ından fazlasının Gümrük Müşavirleri eliyle yürütülüyor olması, gümrük müşavirlerinin dış ticaret işlemlerindeki rolünü ve önemini açık şekilde ortaya koymaktadır.

Yıllık ortalama Gümrük Müşavirlerince düzenlenen ithalat, ihracat, transit ve antrepo beyannameleri toplamı yaklaşık 7.000.000 adettir.

Gümrük Müşavirlerinin yıllık 100.000.000TL tutarına yaklaşık vergi ödediği tahmin edilmektedir.

Gümrük müşavirliği mesleğini icra edenlerin bir meslek odası şeklinde örgütlenmesi, meslek bilincini arttıracak, mesleki disiplin ve kurumsallaşmayı da geliştirecektir. Oda şeklinde örgütlenme gümrük müşavirleri ve ilgili tüm kesimlerin yararına olacaktır. Başta gümrük idareleri olmak üzere dış ticaretle ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve dış ticaret erbabı mesleki örgütlenmesini, standartlarını, disiplinini sağlamış bir meslek grubu ile muhatap olacaklardır.

Ülkemiz son yıllarda dış ticaret alanında çok önemli aşamalar kaydetmiş ve 2023 yılı için de iddialı hedefler koymuştur. Gümrük Müşavirlerinin bugünkü örgütlenme biçimi, Türkiye'nin 2023 vizyonu ile dış ticaret hedeflerine ayak uydurmak için uyumlu değildir. Bu bakımdan Gümrük Müşavirliği mesleğinin, Mali Müşavirler Odası, Barolar Birliği, Noterler Birliği gibi bağımsız bir meslek kuruluşuna kavuşturulması şart olmuştur.

Gümrük Müşavirliği Meslek Odasına kurulması ile elde edilmesi gereken başlıca faydalar şunlardır;

- Devletin Vergi gelirinde artış olacaktır.
- Sektörün güçlü bir yasal yapıya kavuşması istihdamı arttıracaktır.
- Mesleki tarafsızlığının güvence altına alınması ile hem mükellef hem de kamu menfaatleri de güvence altına alınmış olacaktır.
- Dış Ticaret yapan iş sahiplerinin yasal hak ve menfaatlerinin savunulmasında daha etkin olunacaktır.
- Gümrük Müşavirliği Mesleği Üyelerinin mesleki etik kurallarına uyumu Meslek Odası kurulması ile daha etkin bir şekilde sağlanacaktır.
- Mesleğin gelişimi için gerekli olan meslek içi eğitim ve ihtiyaçların güncellenmesi daha hızlı, kaliteli ve kurumsal hale gelecektir.
- Mesleği icra eden kurumlar, daha kurumsal ve daha güçlü mali yapıya kavuşacaktır.
- Mevzuat düzenlemelerine katkı ve katılım daha etkin olacaktır.
- Meslek sınavları meslek odaları birliği tarafından yapılacağından sektöre girişte ihtiyaç ve kalite dengesi korunacaktır.
- Gümrük müşavirlerinin yetki ve sorumlulukları yasa ile tarif edileceğinden bu alandaki hukuki boşluklar giderilecek ve sorunlar ortadan kalkacaktır.
- Gümrük müşavirleri, iş dünyası ve gümrük idarelerinin etkin çözüm ortağı haline gelecektir.
- İş sahipleri ile meslek mensupları arasındaki ilişkiler netleşecek haksız rekabete yol açan ve mesleğin itibarına zarar veren davranışlara karşı daha etkin mücadele verilecektir.

Gümrük Müşavirleri Meslek Odaları ve Gümrük Müşavirleri Meslek Odaları Birliği kurulması son derece önemli ve gerekli hale gelmiş hatta gecikmiş bir husustur. Bu vesileyle önemli bir ihtiyacın giderilmesi için gerekli bulunan meslek odası kurulması kanun teklifi Ek'te sunulmuştur.